AYDEDE

No. 91 — 71
CUMARTESİ 8 Ocak 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasi hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Tarifler Bâbında

Şevket Süreyya, şuna buna komünist damgası vurulmasından şikâyet ederek ve misaller göstererek "o halde komünistin târifi zamanı artık gelmiştir,, diyor.

Gerçekten doğru söylüyor. Şu Aydede yok mu? Bildiğiniz gibi mutedil an'anaperver, mutedil nasyonalist ve herşeyden önce hürriyet taraftarı bir gazeteciktir, sosyalist bile olmağa gücü yetmez, onun için bile "gizli kapaklı komünistliğe kaçıyor, içinde komünizan elemanlar var" diye gammazlık edilmediği ne malûm. Halbuki hepimizi öyle olmadığından dolayı bir kaşık suda boğmak arzusu duyanlar mevcut olsa gerektir.

Şu var ki, bizde yalnız komünistliğin değil, hemen hemen hiç bir siyasi akide ve mesleğin, hattâ bütün umdelerin târifi henüz sarahatle yapılmamıştır. Meselâ, hakiki sağcıyı da târiften âciziz. Sosyalist, müphem bir kelimedir. "Devletçilik"i târif edemediğimizi de son toplantılar meydana koydu. Lâyiklik hakkında da kekeleyip durduğumuzu sanıyorum.

Muhafazakâr kime denir, muhafazakâr insan bir müstebidi, bir mürtecii mi ifade eder? Bunlar hakkında da malûmatımız noksan, târiflerimiz gıdık, belki de gülünçtür.

Daha ileri varacağım: "Hükûmetçi,, mefhumu da sabit, kararlı bir mâna alamadı. Hükûmetçi denilemiyecek adamlar, yâni hükûmet, programı ve gidişatı hakkında durmadan tenkitlere, zemlere, alaylara girişen şahıslar bizde harici ve dahili büyük mesnetlere konabiliyorlar. Zahiri olsun kurtarmak lüzumunu duymadan, hükûmetin verdiği unvanları taşımakta devam etmekle beraber var yansın atıp tutuyorlar.

Asıl acayibi, kimse bunlara "Efendi! Hükûmet o kadar fena, gülünç ise, hakir ise çekilsene!,, demiyor. Demedikten başka şöyle söylüyor:

— Yaman adam vallahi! Dün gece, ağzını bir açtı, hepsini yerin dibine bir soktu, bayıldık, kaldık!

Hükûmetçi veya hükûmet adamı - müdafaasından vazgeçtik - hiç olmazsa hükûmeti aleyhinde söz söylememek, söyleyenlerin meclisinde söze karışmamak, belki de o meclisten usulcacık çekilmek mecburiyetinde değil midir? Dürüstlük bunu icap ettirmez mi?

Aleyhtarlıkta yarışa çıkıp beni yarı yolda bırakan yüksek unvanlı hükûmetçilere rastlamadım dersem yalan söylemiş olurum.

Hangi bir mefhumun târifini yapacak, ayrıca âdab ve erkânını tesbit ve tatbik edeceğiz? Daha uzun müddet bu işlerin içinden çıkamıyacağız ve sağa, sola körlemeden saldırmakta devam edeceğiz gibi görünüyor.

AYDEDE

— A! a! deliye bak!

Artık Yetmez mi?

Bir dava safhasından öğreniyoruz ki, eğer sanıklara ispat hakkı verilirse yabancı memleket bankalarına kaçırılıp yatırılan paraların hakiki miktarı ve bunların sahipleri anlaşılacak, açığa vurulacak.

Anlaşılmasın, açığa vurulmasın mı? Yine aynı davada şunu söylüyorlar: Amerika hükûmeti paraları bildirmeğe hazırdır; ancak hükûmetin talepte bulunması şartile...

Talep etmeyelim, "Bildir bakalım!,, demeyelim mi?

Yine şöyle bir söz geçiyor: Amerika, bankalarında duran kaçak paralar mukabilinde bize mal verecek yani bu döviz kıtlığında döviz kazanacağız.

Kazanmayalım, öyle bir fırsatı millî bir menfaatı şahısların menfaatına feda mı edelim? Şahsî menfaatleri bahasına kaçırılan fırsatlar artık yetmez mi?

Dünya Maaş Rekoru Kıran Daktilo

Tekel idaresinde 600 lira maaşlı daktilo varmış. Bütçe komisyonundaki muhalif mebuslar böyle iddia etmişler. İnanalım mı? Ne yazık ki, o sözleri nakleden gazeteler Bakanın cevabını meskût geçiyorlar, mesele müphem kalıyor. Neden?.

Bizce bu işler böyle olmamalı. 600 lira maaşlı daktilo varsa ve kim ise, ismiyle cismiyle zikredilmeli, şanına lâyık şöhret kendisinden esirgenmemelidir. Zira o sade bizim değil, milletler arası bir dünya şöhreti olacaktır.

Amerika bile dahil, daktilo maaşı rekorunu kıran bir şöhret! yalnız ismini öğrenmek de yetmez; resmini de görmeli, resimli mecmualarımıza kapak resmi olarak renkli fotoğrafını da koymalıyız.

Acayipliklerden istifade ve propaganda hususunda Amerikayı neden örnek tutmuyoruz da çıkan fırsatları kaçırıyoruz?

Affı Teşmil Etmek Lâzımdır

General Ali İhsan Sâbis'ten sonra Sırrı Bellioğlunun da affı için meclise müracaat edilmiş, adalet encümeni affı kararlaştırmış, karar yakında meclis umumî heyetine sevkedilecekmiş..

Bizim ne general Ali İhsan Sâbis'in, ne de eski bir bakan olan Sırrı Bellioğlu,nun affına itirazımız vardır. Dünyada her insan suç işleyebilir ve milleti temsil eden Büyük Millet Meclisinin âtıfetine sığınabilir, o da onu affeder veya etmez. Yalnız bu münferit aflar, büyük kütle tarafından daima şüphe ile karşılanır: "Ha, dayıları var da!" sözü millî vicdanı tırmalar. Bu psikolojik bir iştir.

Hapishanelerimizde âdi veya siyasî suç işlemiş daha birçok unvanları noksan kimseler vardır. Bunlar da milletin âtıfetine sığınmak istiyorlar!

Çok ümitler bekledikleri Cumhuriyetin 25 inci yıldönümü onları inkisara uğrattı. Hiç olmazsa önümüzdeki "Hâkimiyeti Milliye" bayramında onları sevindirelim. General Sâbis'te olduğu gibi tekaüt maaşlarına varıncaya kadar bütün haklarını tanımıyalım amma, cemiyet içinde diğer insanlar gibi alınlarının terleriyle ekmek parası kazanmalarına müsaade edelim!

Müsavi : Eski Hamam, Eski Tas

Siz şu "Frigorifik,, vagonlarla et meyve, sebze nakli havadislerinden bıkmadınız mı? Bir de başımıza söylenmesi güç, münasebetsiz bir kelime çıktı: "frigorifik,, İnsan bazan şaşırıyor da "frigofirik,, deyiveriyor. "soğuk hava vagonları,, desek yahut "buzlu vagonlar ,, hattâ "buz dolabı,, gibi — Buz taşımamasına rağmen — "buz vagonu,, ismini takıversek olmaz mı?

İsim olur veya olmaz. Esas iş yıllardır olamıyor işte! Her Bakan bir kere vaadde bulunur, tıpkı Adliye Bakanının adalet sarayı yaptırması vaadi nevinden hiçbiri bunu başaramaz. Vagon elde olduğu halde kullanamamak? Ama kabahat vogan vereceklerden ziyade mal taşıtacaklarda...

Son haber şu: "frigorifik vagonların sebze, balık ve meyve taşıma kararının tatbiki için seçilen komisyonlar çalışmalarına devam ediyorlar,,, Oldu, bitti demek! Yapılacak bir iş de sebze ve meyveler için modern ambalaj usullerine baş vurmaktır. Biz hâlâ bunları en iptidai şekildeki küfeler ve sandıklarla naklediyoruz. Malın üçte biri o yüzden avara oluyor.

Bir aralık galiba bu iş için de mütehassıs getirtmiş belki de ecnebi memleketlere tetkik heyetleri yolamıştık; netice çıkmadı. Ortada olsa olsa bir küfelik rapor duruyordur.

Komisyon + Mütehassıs + Tetkik heyeti + rapor = eski hamam, eski tas!

Bir muharrir, aktörü beğenmediği için piyesini şehir tiyatrosundan kaldırttı (gazeteler)

Tiyatro müdürü — Eseriniz mükemmel! Lâkin hangi rolleri, hangi aktörlere vereceğimizi de lütfen emir buyurun!

Bugünden, dünden

Küçük Çamlıca Sırtlarında Bir Yılbaşı gecesi

Yılbaşı geçeli 8 günü aştığı halde o gece edilen şenliğin cümbüşün lâkırdısı hâlâ bitip tükenmiyor. Ben de gayrete geldim; bundan 16 yıl evvel başımıza geleni nakledeceğim:

Göztepedeydik; Aralık ayının sonları. trenlerde, vapurlarda rastladığımız genç bayanlar, baylar birbirlerine hep şu sorgudalar ve cevaptalar:

— Siz nereye gideceksiniz?

— Güzel Orman çiftliğine!

— Biz de oraya!.

Araya çeneler de karışıyor: Oranın pek kibar, pek hususî ve samimî olacağı; Beyoğlundaki malûm basma kalıp yerlerden artık bıkıldığı, en lüksünün âdi tabakadan kişilerle dolduğu; işkence halini aldığı...

O yaz gazino olarak halka açılan, Marmara'ya karşı kuşbakışı manzarası methedile methedile bitirilmiyen Küçük Çamlıcadaki Güzel Orman çiftliği vaktiyle Köçoğlulara ait iken, Sultan Hamide serhafiyelik eden Kel Ahmet Paşa tarafından satın alınmış, içine başka köşkler de yaptırılmıştı. Bir tanesinin yandığını da bilirim.

Yılbaşı arifesi, civarda oturan aziz ahpaplardan biriyle refikası bize uğradılar. Selâmün aleyküm der demez, hanım sormada:

— Yarın akşam niyet nereye?

Ardından andlar, ısrarlar:

- Allâ aşkına beraber gidelim, hoş vakit geçirir, yine beraber döneriz. Merasimli, külfetli balolardan değil ki; gayet samimî bir toplantı olacakmış; temiz aileler iştirak edecekmiş. Cazın birinci sınıfını tutmuşlar. Fevkalâde dans müsabakaları, tuvalet müsabakaları yapılacak, kazananlara en büyük ikramiyeler verilecekmiş. Emsali görülmemiş bir gece geçireceğiz, vallahi kaçırılmaz!

Hava buz mu buz, kar'ın eli kulağında. Biz :

— Gideceğimiz yerin dağ başında olduğunu unutmıyalım! deyince taze lâfı yapıştırdı:

— Sobalar yok mu? Kocamın soğuktan ne kadar korktuğunu bilirsiniz. O bile can atıyor!

Hulâsa kararı verdik. Ertesi akşam otömobille gelip bizi aldılar. Mahallî maksuda vardık. Eski yapı, konakvarî bir bina. Orta katın sofasında tavana kadar pencereler; duvarlarda yağlı boya çiçekli, yaldızlı nakışlar, resimler... Çiftler alabildiğine tangoya girişmiş.

Caza kulak verecek oldum. Viyolonist bostan dolabı gibi gıcırtıda; piyanist mütemadiyen falsoda; saksifoncu Puhuu kuşu gibi ötmede.

Bir kenara iliştik. Karla karışık poyraz pencere aralıklarından keskin bıçak gibi giriyor. Seyirciler, ayazdan bet beniz uçuk, titreşiyorlar; biz de hakeza. Sanki Siberyadayız. Bir köşecikte ufacık demir soba var amma Ok meydanında yakılan bohurdan kabilinden.

Vücudu zayıf, tabiatı de evhamlıca olan arkadaş bey karısına vızıltıyı tutturdu:

— Kış kıyamette beni buraya getirdin. Zatürreeye yakalanacağım boşu boşuna gebereceğim!

Adamcağız vestiyerden paltosunu isteyecek, hanımında ne çırpınma:

— Balodayız ayol, imkânı yok olmaz, beni elâleme rezilü rüsva mı edeceksin?

Şakacılardan olduğu besbelli bir kıranta:

— Kaderde Kutbu Şimali'yi boylamak da varmış. Sırtı peklemezsem kıkırdadığımın resmidir! diyerek paltosunu giyip geldi.

(Hay Allah razı olsun)u basan basana, ondan örnek alan alana.

İşi alaya boğanlar da çok:

— Mayestro, durmadan Çarlistonu çalın; tepinip ısınalım!

— Çalgıcı başı, çabuk valsa çevir;-fırıl fırıl dönüp kızışalım!

Tertip heyeti gayrete gelmişmiş meğerse. Civar evlerden dört beş saç mangal bulmuşlar; hepsini ağzına kadar kömürle doldurmuşlar; yarı yanmış yarı yanmamış halde, mavi alevler çıkara çıkara ortaya getirdiler. Yaşşa! lar, bravo! lar, alkışlar yağarken bu mangallar köşelere kondu. Sandalyesini kapan etraflarına üşüştü.

Boyuna kapısı açılan yandaki odada uzun bir masa, bir sürü adam, arkalarında palto, boyunlarında kaşkol, ellerinde kışlık eldiven, bakara oyunundalar.

Ahpabımız zat:

— Başım çatlıyor, gözlerim de kararıyor. Kömür çarptı, zehirlendim mutlaka! diye tutturmaz mı?

Kuruntuya kapılan, yalnız o değil. Bizim de, yanımızdakilerin de şakaklarımız zonk zonk. Temiz hava almak için merdiven sahanlığındaki pencerelere seğirttik. Ağzımızı, burnumuzu aralıklara yaklaştırıp soluk al babam soluk al... Çantalarından şişeler çıkarıp, alınlarına, göğüslerine kolunya sürenler; mendillerine döküp döküp koklayanlar, (ah bir aspirin olsa!) diye dört dönenler de dolu...

— Büfeye buyurun! bağırtıları üzerine ortalık dalgalandı.

Herkes karşıki kapıdan içeriye hurya etti. O kargaşalık arasında kendimizi aşağıya dar attık. Sokakta müşteri bekliyen, köhnenin göhnesi iki otomobilcoğizden birine atlar atlamaz, çangıl çungul yallah semte...

Çekilen çile yetmiyormuş gibi hepimizin, dostumuz beyle hanımının da günlerce gripten yatışımız o yılbaşı gecesinin son cilvesi olmuştu.

Sermed Muhtar ALU

Müşteri — Nedir bu hal? ya bu kadar sert külbastı vermeyiniz, ya masaları sağlam seçiniz!

"Ecnebi karikatürü"

FIKRALAR

HASTANEDE

— 22 numaradaki hasta nasıl?

— Kaynanasını görmek istiyor.

— Vah, vah, demek sayıklama şiddetlendi.

Karı Koca Arasında

Erkek — Kadın olsaydım, saçlarım çok görünsün diye, başıma taranmadığım, başka bir kadının saçlarını takmaya iğrenirdim.

Kadın — Evet ama, sırtına taramadığın başka bir hayvanın derisini giyiyorsun ya!

Dikkatsiz Koca

Kadın — Kocacığım, lavanta süründüm, bak kokla, ne güzel kokuyorum...

Dalgın koca — Evvelce fena mı kokuyordun? Hiç dikkat etmemiştim.

Tarih Dersinde

— Ahmet epice ders kaçırdın ne zamandanberi mektebe gelmiyorsun.

— Ne zaman mı? şeyden beri... Şu şey, Balkan harbinden.

İki Kelimede

Başka bir kadının sırtında gördüğü vizon manto kadar, hiç bir şey bir kadının başını döndüremez.

NEZAKET

Otobüs haddinden fazla dolmuştu. Bu yüzden bir bahriyeli kıt'a arkadaşlarından birini dizlerinin üstüne oturtmuştu. Bir aralık pek güzel bir genç kız bindi. Bahriyeli hemen arkadaşlarının omuzuna vurdu:

— Haydi kuzum, dedi, kalk da yerini kızcağıza ver!

"Selection" dan

medi̇ği için piyesini
rttı (gazeteler)

iz mükemmel! Lâkin
vereceğinizi de lût-

RALAR

STANEDE

maradaki hasta na-

nasını görmek isti-

vah, demek sayıkla-
i.

oca Arasında

Kadın olsaydım, saçla-
sin diye, başıma ta-
a iğrenirdim.

vet ama, sırtına tar
bir hayvanın
ya!

katsiz Koca

ocacağım, lavanta sü-
kokla, ne güzel ko-

— Evvelce fena mı
Hiç dikkat etmemiş-

h Dersinde

epice ders kaçırdın
beri mektebe gelm

an mı? şeyden beri-
n harbinden.

Kelimede

kadının sırtında gür-
nanto kadar, hiç bir
ın başını döndüremez

ZAKET

maddinden fazla dol-
yüzden bir bahriyeli
aşlarından birini diz-
ne oturtmuştu. Bir
tizel bir genç kız bin-
hemen arkadaşlarının
rdu:
kuzum, dedi, kalk da
ğıza ver!

"Selection" dan

dostumuz beyle han-
ünlerce gripten yatığ-
ı gecesinin son cilve-

Sermed Muhtar ALU

NEFES

Kaçırtma önüme gelen nasibi:
Düz yolda dizgini kastırma hocam!..
Hak yolu bilmeyen ham ervah gibi
Bizi de ökseye bastırma hocam!..

Bahsetme bizlere kerametinden;
Ayetten, tefsirden, zeyiden, metinden...
İhtiyar, cılız bir keçi etinden
Olur mu hiç yağlı pastırma hocam?

Kıbleyi gösterme bize, nafile,
Oraya dönüp te bakmayız bile...
Küfretti diyerek, bir fetva ile,
Bu fakir Necdet'i astırma hocam...

Necdet ATILGAN

Güzel ve Doğru Sözler

★ Edebiyat, boş sözlerin orkestrasıdır.
Thornton Wilder

★ Adamlar, daha büyük yaşa vasıl olmuş çocuklardır.
Dryden

★ Bu günlerin hakiki üniversitesi bir kitap kolleksiyonudur.
Carllye

★ Bir kadının (evet) ve (hayır) ları arasında iğne düşecek kadar boşluk yoktur.
Cervantes

★ Taklit intihardır.
Emerson

İskoçyalı Fıkraları

Sandy ismindeki İskoçyalı, bir akşam hava almak için köprünün üstünde durmuş etrafı seyrediyordu. Birdenbire köprünün tam altından geçen küçücük bir sandal devrilir, içindeki genç adam suya düşer ve kısa bir zaman içinde kaybolur, suyun yüzüne çıktığı vakit ters dönmüş sandalına tutunmaya çalışır.

Bu hali sükûnetle seyrede İskoçyalı, genç adamın tekar batıp çıktığını yavaş yavaş da kuvvetinin kesildiğini görür. Adam bir daha batar... Tekrar yüze çıkınca Sandy yukarıdan seslenir:

— Eğer bir daha çıkmayacak olursanız sandalınızı ben alabilir miyim?..

Sandy oğluna:

— Şimdi de yavrum avucunu kapat, ve parmaklarını bu şekilde iyice sık...

Madam M. Tavish:

— Demek çocuğa, nasıl yumruk atılacağını öğretiyorsun?

— Yok canım, ne münasebet. Ona sadece avucunda para olunca düşürüp kaybetmemesi için, nasıl tutulacağını gösteriyorum.

Sandy yolda bir arkadaşına rastlar, selâm sabahtan sonra adam sorar:

— Azizim Sandy, geçen gün aldığın radyo nasıl iyi işliyor mu?

— Fena değil, yalnız kadranın ziyası o kadar az ki ışığında okuyamıyorum. Bunun üzerine ben de körlerin okuma sistemini öğrenmeye karar verdim!

Yeni Tefrikamız

Üç kısımlık birinci bölümü bitmişt olan

MİNELBAB İLELMİHRAB'IN

Yine üç kısımlık ikinci bölümü gazetemizde tefrika edilmek üzere hazırlanmaktadır. Bu, hazırlanıp ikmal edilinceye kadar (AYDEDE)

MOLLA BEYİN BALDIZI

İsimli yerli bir büyük hikâyeyi gelecek Cumartesi nüshasından itibaren neşre başlayacaktır.

Molla Beyin Baldızı

Eski İstanbul hayatının en ince teferruatına kadar vukufunu kıymetli yazılariyle ispat ederek o vâdide eşsiz bir mevki yapmış olan dostumuz

SERMED MUHTAR ALUS

Tarafından yazılmıştır. Sermed Muhtar Alus okuyucularımızın bildiği gibi *(Kıvırcık Paşa)*, *(Pembe Maşlahlı Hanım)*, *(Kırkından Sonra)*, *(Rüküş Hanımlar)*, vesaire gibi bütün bir devri canlandıran romanların muharriridir. Tafsilât gelecek nüshada

Akşam Üstü Köprü

Camileri kadar meşhurdur İstanbulun
Köprüsü ve gürültüsü.
Taze bir kan kokusu rüzgârda,
Gazetelerde bir kadın resmi!
Minareler kan içinde yüzüyor...
"Gecepostası cinayeti yazıyooor!"

Çıkardılar yine ekmek parasını.
Çıplak ayaklı çocuklar,
Cinayet de olmasa İstanbulda,
Yaşamak ne kadar zor!.

Ş. U.

VASİYETNAME

Öleceği sıralarda Henri Heine'i eski dostlarından Alexandre Weill ziyaret eder.

— Vasiyetnamemi hazırlamakla meşgulüm. Bütün servetimi karıma bırakıyorum, yalnız derhal evlenmesi şartiyla.

Alexandre Weill merakla:
— Neden? diye sordu.

— Zira hiç olmazsa bir kişi, her gün benim ölmüş olmama üzülür!

— Şu karları temizlemek için amma da geçikti..
— Kim, belediye mi?
— Hayır canım, yağmur!

GAZEL

Bezm-i aşka nitekim pervâne geldin ey gönül
Yan yakın ol şem-i hüsne yâne geldin ey gönül
Hâtırım bir nesneden gayette muğberdir demiş
Şüphe yoktur hatır-ı cânâne geldin ey gönül
Eğlenilmez deyü gam çekme bu fâni dünyede
Tut ki bağ-ı âlemi seyrâne geldin ey gönül
Vakti geçmiş İyş ü nûşun devri dönmüş sagarın
Haz olunmaz bir aceb devrâne geldin ey gönül
Eşiğinde etme Yahyâ gibi bî pervâ figan
Asitan-ı hazret-i sultâne geldin ey gönül

Şeyhülislâm **YAHYA**

Acaip Şeyler

Katia Burvoth ismindeki, genç bir Bulgar kadının, on beşinci Louis zamanına ait kıymetli bir el aynası varmış, aynanın sapında şöyle yazıyormuş:

"Ben kırıldığım vakit sen de yaşamıyacaksın.,,

Bir gün Madam Burvoth ayna elinde odasında ayağı kayıp yere düşer, ayna kırılır, bir cam parçası gırtlağını keser, derhal ölür.

Clarence Goodman isminde Stamford'lu (Connectcut İngiltere), bir papaz, hem papazlık eder, hem belediyede çalışır, hem de kömürcülük edermiş. "Evinde dinamit var,, diye ihbar etmişler, hakikaten dinamit bulunmuş.

Papaza sorulunca, "Evet, demiş, akşamları işim bitince ağzıma alır çiğnerim..

Hepinize de tavsiye edebileceğim bir ilâçtır, bana inanılmayacak kadar büyük kuvvet ve enerji veren odur.,,

---

İsviçrede, 8 yaşlarında bir çocuk büyük bir süt deposuna düşerek boğulmuştur. Sütün bolluğuna bakın.

Bir kaç ay evvel iki doksanı geçkin karı koca, 70 senelik evlilikten sonra boşanmışlar.

Bu sefer de 60 yaşında bir kız, kendisine evlenme vaadederek, sözünde durmıyan nişanlısı aleyhine dava açmıştır.

Terkedilen nişanlının ismi Ginette Valgo, ahlâksız nişanlısınınki de Breider'dir ve seksen yaşındadır.

Tabii bu işler Amerikada oluyor.

Kibrit sarfiyatı artıyor. (Gazeteler)

—İlâllah be yahu! Bir saattir uğraşıyorum, bir sigarayı yakamadım!

İsviçreye Mektup

İstanbul 1949 za güzel bir hava içinde girdi. Ben vazife icabı her tarafa bir az uğradım, tabii her taraf tıklım tıklım dolu idi. İskemle bulamayanlar masalara oturmaya razı olmuş ve dans meraklıları ayakta durabilmek için sıkı sıkı birbirlerine sarılarak müvazene teminine uğraşıyorlardı. Klüpler nisbeten daha iyi ve daha rahattı. En güzel elmasları Park Otelinde, en şık elbiseleri Serkl Doryanda, en karışık halkı Konakta ve baş örtülü hanım teyzeleri de Taksim gazinosunda gördüm.

İstanbul Klübü de o gece heveslenip apılarını açmış amma oradakiler yeni seneye pek sessiz sedasız girdiler. Serkl Doryanda daha merhaba demeden Bakara masası açıldı ve sabahın yedisine kadar sürdü. Necmi Rizaya Taksim pavyonunda; Zeki Coşkunlara Park Otelde; Müzeyyen Senar ve Muallaya Konak pavyonunda rastgeldim. Serkl Doryanın engüzel kadını Nilüferdi, galiba en güzel elmaslar da yine ondaydı. Bütün gece bir tek kelime konuşmayan Tahsin Baltanın masasında Kâmuran Cemali gördüm. Bu çamaşır meraklısı kadınımız, hanımların elbiselerinden ziyade "dösu„ larını tanıyor. Falih Rıfkının kızı Bayan Hâle koyu gri saten elbise giymişti, saçlarını da pek güzel toplamıştı. Taali bütün kadınların omuzları açık. Nevgice de siyah tafta ve omuzları açık bir tuvaletle gelmişti. Bir masayı İş Bankacılar doldurmuş. Nevinciğimle Samiciğim de Klüpteydi. Orhan Ezine, Nebil Baykent, Asım Sorgun üçü de muvakat bekâr pozunda yalnız geldiler. Gülnar beyaz bir tuvalet giymişti amma onu artık pek neşesiz buluyorum.

Bence en samimi bir şekilde 1949 za Dağcılık Klübü ile San'at Dostları Cemiyeti girdi. Dağcılıkta en çok dans eden kadın sarışın güzeli Nurandı. San'at Dostları Cemiyetinde de Rahim Kafkas dansını döktürdü. Ha bir de Şekip Tunçla geçkince bir taze çifte tellei oynadılar. Fakat Şekip Tunç İspanyol dansına kalksa daha muvaffak olacak, o kadar ciddi ve candan oynuyor ki görme. Az kalsın unutuyordum, Peyami Sefa da keman çaldı o gece, meğer ne güzel çalıyormuş alaturkayı. Mektubumu bitirmeden ben de bütün okuyucularımın yeni yılını kutlarım. Telefonumu ve adresimi keşfedip bana iyi temennilerde bulunup beni şımartan karilerime de ayrıca tekrar teşekkür ederim. Anlıyorsun ya iki gözüm, benim nâmı müstear hapı yuttu, o kadar çok kişiden telefon ve tebrik aldım ki şaşırdım. Daima söylerim ya, bizim kadınlarımız da erkeklerimiz de cin gibi zekidirler vesselâm.

Fitne Fücur

Darısı Ötekilerin Başına

İstiklâl mahkemeleri kanununun lâğvı hakkındaki teklif Rasih Kaplanla Âtıf Tüzün'ün haricinde içişleri komisyonunda bulunan bütün âzalar tarafından kabul edilmiştir. Bu, demokratik bünyeye uymıyan lüzumsuz ve insana dehşet verici kanunun meclisi umum heyetince de kaldırılacağı şüphesizdir.

Varan bir! Darısı, öteki anti demokratik kanunların başına!

Zamane Lûgati

Kanun — Örümcek ağına benzer: küçük sinekler tutulunca kurtulamaz; fakat büyükler yırtıp arasından kurtulma imkânını bulurlar.

İzdivaç — Bir kitaptır ki ilk fasılları manzum yazılmıştır; öbürleri mensur...

Nikbin — Bedbinler kadar hatalı görür... lâkin hiç olmazsa ötekiler kadar üzüntü çekmez.

Vicdan — Evvelce yaptığımız bir şeyi tekrar yapmamamızı ihtar eden ses.

Müflis — Asıl müflis o adama denir ki hiç bir yerden ödünç para alma imkânı artık kalmamıştır.

Barbarlık — Bizimkine benzemeyen bir medeniyet.

Perde arası — Tiyatroda bazan en çok eğlenilen kısım.

Bir Sual

Minik Ayşe annesiyle beraber, büyük babasının bir ahbabını ziyarete giderler. Bu yaşlı zatın başı tamamen çıplak olduğu halde gayet gür ve bol kaşları varmış.

Çocuk adamın yüzüne bir müddet baktıktan sonra nihayet dayanamıyarak sorar:

— Amca, bıyıklarını neden gözlerinin üstüne taktın?

Ruh — Bütün şehri dolaştım, boş bir ev bulamadım!

Verem Hakkında Eski Zaman...

★ Kendimi bilmeğe başladı... çağda ona halkın...
dınların "ince hastalık dedikle... ımda kalmış. Bazı...
ağrı„ denildiğini sonradan öğr... Acaba bu "ince„...
talığa nisbeti hangi sepeptendi... Vücudu incelttiğin...
şürdüğünden mi? yoksa ay... nazik, nazenin...
geldiğine göre hastayı halsizli... atsizlik yüzünden...
karak mânen de erittiği için mi... r hüküm veremiy...

★ Muhakkak olan bir ş... rsa "verem„ keli...
mak âdeta günah ve terbiye... ayılırdı, gazeteler...
berlerinde de adı "derdi deva... r„ olarak geçerdi...
içinde bir sevişme sezilir ve... uhabbete maledi...
"kızın — yahut oğlanın — aşk... verem oldu, yat...
gençliğine doyamadan gitti„ ... hastalığı a...
zur görülmezdi!.

★ Korkunç şeylerin adı... rta söyemekten e...
kinirlerdi. Meslâ cinlerden... avlen, sözlerinin...
mesi ve inme lâfı geçince "s... arif ederken "taşa...
ve bir tehlikeli yara, kırık ... lâfı olurken "şeyt...
birinin unutulmaması, kaza ve... u gibi... Şimdi de...
kurşun, cümlesinden medet... Tahtaya vurmak!...
nirken bir frenk âdeti m...
deyivermek daha pratikti. ... çoğumuz gibi —

★ Uzun müddet ben de... olabileceğini a...
tasının şişman, hattâ al al... onra romanlar ve...
çekmemiştim. Zira önce m... a çökmüş, kemik...
betbeniz kül gibi, avurdu... r şeklinde gösterird...
delercesine yerinden fırlamış... tte bulunan kızı...

★ Hele bir masal vardı ... metini çekmek iç...
na vereml diye yutturmak... erlerdi; şehzade...
yatırırlar ve altına kuru y... başlar, kımıldanm...
yarete gelince kızcağız k... kesik öksürür, bir...
çıtırdar, kızcağız da bir y... diye inleyip sızlard...
"ah kemiklerim! Vah kemik... muhakkak bir...

★ Gençliğimin romanla... serlerde değil, y...
bulunması şartı, hattâ göğ... bile, hiç olmazs...
takilerde dahi.. Mesela ... veremliydi. Denileb...
Beşir katılmıştı; hem sevda... eski muharrirle...
sürüksüz roman tesirinde ... rlar, daha ileri v...
öyle tatlı tatlı târif ederler. ... tutulacakları geli...
laştırırlardı ki, okuyanların ... La dam o Kamelya...
manlar (Verter) intiharın, s...
propagandacısı oluşu gibi.. ... aktı. Öyle belletild...

★ Aşkın son radlesi ver... küçük hanım sara...
komşunun oğluna gönül ver... ire - Margörit rolü...
kesik kesik öksürmek ve ö... nda gizli fedakârl...
Hekimyan Hanım gibi sevg... kaçardı.
lanmak isterdi. Evin, ailenin ... yan ve tiyatroya g...

★ Bir devir oldu ki, r... kalmadı. Hele şa...
lerden vereme tutulmak ... aptığı sonbaharda!
tabiatin sözüm ona verem... dalarında yine tırp...

★ Verem o zamanlar ... âletten ibaret değild...
Lâkin şimdi onun elindeki... motörize makinele...
traktöre binmiş, meş'um ... yor!
ölçüde bir yeni dünya çiftçi...

R. H. K...

Çoktan Ederdi...

Bira fiatlarına zam? k... şartiyle ne denir?...
aklına gelir, mantığına uy... çok şüphelidir...
iş? Bira, içkilerin en hafif... pahalı nev'inden baş...
naenaleyh öteki müskirata ... edilmiyecek kadar kö...
... utu olmasın.
şı istihlâkinin en fazla art... em siz nerede, hangi...
sına gayret edilmesi lâzım ... larında Tekel mam...
nidir. Biz aksini yapacağız... len fiat oynaklıkla...
... uyorsunuz? Bu ka...

Çay fiatları arttırılmıy... ıp inmesi? o gibi oy...
mış. Fakat mevcut neviler... bir hususi firma ve...
iyisi ilâve edilecek ve bu ... e yapsaydı, çoktan...
pahalıya satılacakmış. Eski... !
vilerin kalitesini muhafa...

...em Hakkında Eski Zaman Notları

Kendimi bilmeğe başla... çağda ona halkın, hususile ka-
"ince hastalık dedikle...ımda kalmış. Bazı yerlerde "ince
nildiğini sonradan öğ...n. Acaba bu "ince,, sözünün has-
sbeti hangi sepeptendi... Vücudu inceltiğinden, zayıf dü-
nden mi? yoksa a... nazik, nazenin mânalarına da
e göre hastayı halsizl...atsizlik yüzünden iradesiz bıra-
ıkmen de erittiği için ...r hüküm veremiyeceğim.
Muhakkak olan bir ...arsa "verem,, kelimesini kullan-
ta günah ve terbiye...ayılırdı; gazetelerin ölüm ha-
le de adı "derdi deva...r,, olarak geçerdi. - Fakat işin
r sevişme sezilir ve ...uhabbete maledilirse o zaman
- yahut oğlanın — a... verem oldu, yataklara düştü,
e doyamadan gitti,, ... hastalığı anmakta mah-
ilmezdi!.

Korkunç şeylerin ad...orta söyemekten eskiler pek çe-
i. Meslâ cinlerden ...ken "iyi saatte olsunlar,, denil-
nme lâfı geçince "s...avlen, sözlerinin mırıldanılması
hlikeli yara, kırık ...arif ederken "taşa ölçeyim,, tâ-
nutulmaması, kaza ...âfı olurken "şeytan kulağına
cümlesinden medet ... gibi... Şimdi de iyi şey söyle-
ir frenk âdeti mod... Tahtaya vurmak! "Maşallah,,
ek daha pratikti.

...un müddet ben de ... çoğumuz gibi — verem has-
şman, hattâ al al ... olabileceğini aklımdan ge-
tim. Zira önce m...onra romanlar veremlileri hep
kül gibi, avurdu ... çökmüş, kemikleri derisini
e yerinden fırlamış ...r şeklinde gösterirdi.

...ele bir masal vardı ...tte bulunan kızı — sevdalısı-
li diye yutturmak ...metini çekmek için — yatağa
ve altına kuru y... erlerdi; şehzade odasına zi-
...elince kızcağız kı... başlar, kımıldanmaz yutkular
kızcağız da bir y... kesik öksürür, bir yandan da
iklerim! Vah kemi... diye inleyip sızlardı.

Gençliğimin romanla..., muhakkak bir veremlinin
...n şartı. Hattâ söy...şerlerde değil, yüksek kırat-
dahi,, Mesela ... bile, hiç olmazsa bir zenci
tılmıştı: hem sevdalı... veremliydi. Denilebilir ki, ök-
roman tesirsiz kal... eski muharrirler veremliyi
tatlı târif ederler, b...rlar, daha ileri vararak ilâh-
rdı ki, okuyanların ... tutulacakları gelirdi! Bir za-
Verter) intiharın, s... (La dam o Kamelya) veremin
dacısı oluşu gibi.

...şkın son raddesi ver...aktı. Öyle belletildiği için de
n oğluna gönül veri... küçük hanım sararıp solmak,
sik öksürmek ve ök...üre - Margörit rolünü yapan -
n Hanım gibi sevgi...nda gizli fedakârlıklara kat-
sterdi. Evin, ailenin ...kaçardı.

...yan ve tiyatroya giden genç -
ir devir oldu ki, ... kalmadı. Hele şairlere göre
ereme tutulmak ...aptığı sonbaharda!
sözüm ona verem...alarında yine tırpan atardı.
erem o zamanlar ...âletten ibaret değildir. Verem
ndi onun elindeki, ... motörize makinelerle geniş
binmiş, meş'um ...ıyor!
r yeni dünya çiftçi...

R. H. K.

Çoktan Ederdi...

...şartiyle ne denir? Lâkin o
fiatlarına zam? ... çok şüphelidir. Korkarız
gelir, mantığına uy...pahalı nev'inden başkası ya-
,, içkilerin en hafif ...çilmiyecek kadar kötü bir ot
yh öteki müskirata ...ülüfu olmasın.
âkinin en fazla art...m siz nerede, hangi ticaret
yret edilmesi lâzım ...arında Tekel mamulâtında
iz aksini yapacağız ...ilen fiat oynaklıklarına şa-
Fiatları arttırılmıya...şuyorsunuz? Bu kaçıncı fi-
kat mevcut nevile...p inmesi? o gibi oynaklık-
ve edilecek ve bu ... bir hususi firma veya mü-
a satılacakmış. Esk...e yapsaydı, çoktan iflâs e-
kalitesini muhafaz...di!

Bir dokun...

Daha Ne İsteriz?

Geçen Pazartesi günü Verem haftasının başlaması münasebetiyle radyoda Sağlık ve sosyal yardım bakanının nutkunu dinledik. Sayın Bakanın anlattıklarına göre, verem mikrobunun henüz bilinmediği devirlerde Avrupada bu hastalıktan ölenler pek çokmuş, fakat mikrop keşfedildikten sonra medeni memleketlerde ölüm nisbeti süratle azalmış. Meselâ ikinci cihan harbinden bir sene evvel veremden ölüm nisbeti Almanyada yüz binde elliye, Amerikada kırk bire, Danimarkada otuz dörde inmiş.

Düşününüz ki, 1938 senesinde Almanya müthiş bir harbin hazırlıklarını süratle tamamlamağa çalışıyor, yediden yetmişe bütün millet olanca kuvvetie Hitler'in harp makinesine hizmet ediyor, Mareşal Göring sık sık söylediği nutuklarda; "Biz tereyağı yemiyoruz, karnımız acıktıkça kemerlerimizi biraz daha sıkıp harbe hazırlanıyoruz" diye haykırıyordu. İşte o badireler arasında Almanyada veremden ölüm nisbeti yüz binde elli idi.

Sağlık Bakanı B. Kemali Beyazıt, nutkunda bizim o zamanki durumumuzdan bahsetmedi, bugün için de onları misal göstererek şöyle dedi:

"— Hal böyle olunca, uyanık ve azimli Türk milletinin bu hastalık ile mücadelede muvaffak olmamasına sebep yoktur."

Ağzına sağlık, sayın bakan, uyanıklığımızı, azimkârlığımızı hatırlatmak suretiyle bizi ikaz etti, veremle savaş kudretimizi kat kat arttırdı. Muvaffak olmamak için sebep yok, ne düşünüyoruz, ey vatandaşlar? kaşlarımızı çatalım, gözlerimizi belertelim, dişlerimizi gıcırdatarak yumruklarımızı sıkıp verem mikroplarının üzerine saldıralım; nerede ele geçirirsek tekmelerle, yumruklarla, sopalarla ezelim melûnların kafalarını. Mikrop dediğin nedir ki? gözlerimizle görülemiyecek kadar miniminicik şeyler değil mi? Bir yumrukta bir kaç milyon verem mikrobunu yere yere sereriz.

Bay Bakan, mücadelenin çok kolay taraflarını gösterdi: Halk topluluklarında taramalar yapmak için, veremlilerin erken teşhisi ve tedavilerini sağlamak, verem hakkında halka faydalı bilgiler vermek, yeni doğan çocuklarla gençler arasında lüzumlu görülenlere aşı yapmak, beslenme işini ve çalışma şartlarını düzenlemek, meskenleri sağlık şartlarına uygun bir şekilde yapmak, teşhis kolaylıklarını arttırmak.

Nutku şöyle bitirdi:

"— Verem savaşına katılan, şahıslarını tanıdığımız ve tanımadığımız yurddaşların gayretlerini bu vesile ile şükranla anarken, bütün yurddaşlarımın bu savaşa katılmalarını diler, verem haftasını açarım."

Bir de derler ki hükûmet vereme karşı tedbir almıyor. Daha ne istersiniz, aziz yurddaşlar? İşte size bir haftalık mühlet. Hafta içinde yapılacak işleri de öğrendiniz ya! Biraz gayrete geliniz; tarama yapınız, veremlileri ayırıp hemen tedavi ediveriniz, çocuklarla gençleri aşılayınız, evlerinizi sağlık şartlarınıza uydurunuz, Çalışma şartlarınızı düzene koyunuz, bol bol et, yağ yumurta, şeker yeyip iyice besleniniz ve ondan sonra, gelecek yılın bu haftasına kadar üzülmeden, düşünmeden, verem lâkırdısını ağzınıza almadan rahat rahat oturunuz, bize bu günleri gösteren Sayın Bakanlarımızın sağlıklarına dua ediniz!

Cemal Refik

— Japon Maliye Vekili Mecliste bir Bayan milletvekiline ilân aşk etmiş...

— Acaba milletvekili Bayan, muhalif mi, yoksa muvafık mı imiş?

— Bilmem... Her halde matluba muvafık olmuş!

Karaborsa Faaliyette!

Bazı maddelere zam fikri ortaya atıldı ya, hücum biraya, hücum rakıya! Hücum çaya!

Tekel bayilerindeki manzara budur. Hakiki ihtiyaç sahipleri aradıklarını bulamıyorlar, Tekel'e müracaat ettikleri zaman da aldıkları cevap şu:

— Biz bayilere fazla miktarda mal verdik amma bugünkü vaziyet spekülâtörler tarafından meydana getirilmiştir.

Peki kimdir bu spekülâtörler? Harp başladığı gündenberi hiç bir teşkilâtınız bunları tesbit edememiş, mücadelesinde muvaffak olamamış, daima halk elleri böğründe kalmıştır.

Yalnız mesul memurların da, halkın da gözü önünde şu acaip alış - veriş zaman zaman yapılagelmiştir:

— Haniya fiş! Yok mu alan?!

Sıhhatinize

Aşağı yukarı içki içen herkesin kadeh tokuştururken söylediği bu kelimenin nereden gelebileceğini hiç merak ettiniz mi?

Gladyatörler zamanından kalma bir âdettir. Onlar meydana çıkmadan evvel mutlaka birer bardak şarap içerlerdi. Fakat o zamanlarda zehirlemek çok revaçta olduğundan, dövüşçüler ihtiyaten şarap bardaklarını karıştırırlardı. Daha sonraları bu hareket dostluk olarak yapıldı. Şimdi ise bardaklar karıştırılmayıp sadece birbirine vuruluyor.

45 Yaşından sonra Başlarmış

Amerikada daktilo kızlarla hususi surette meşgul olan patronlar bu işe ancak 45 yaşından sonra başlarlarmış. Daha genç patronlar daktilolarla fazla alâkadar olmazlarmış.

Fakat asıl daktilo kız merakı altmışında had devrine girermiş. Bu yaştaki patronlardan çoğu kâtibelerine karşı aşırı bir rabıta, muhabbet ve cömerdlik gösterirlermiş.

Demek oluyor ki en tehlikeli yahut verimli patron altmışlık olandır. Daktilolar ona göre kapılansınlar!

Aero - Palas

? ? ?

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

— 35 —

Gazinoya yeni gelen kadınlı erkekli dört kişilik bir gurup da karşı masaya oturdular. Onlar da neş'e içinde şakalaşıyorlar, gülüşüyorlar. Firdes göz ucuyle hepsini birer birer süzdü. Kadınlar da, erkekler de pek şık giyinmişler. Refah içinde mesut bir hayat geçirdikleri besbelli. Kendi sırtındaki mantoya bir göz attı. Bunu, Sabrinin gece karaborsacılığına başladığı zaman getirdiği ilk paradan yaptırmıştı. Terzide eski mantosunu paket yaptırıp yenisini giyince ne kadar sevinmişti! Sokağa her çıkışında mağaza vitrinlerindeki eşyaya bakıyormuş gibi duraklıyor, camda kendi hayalini seyrediyor, hayran hayran mantosuna bakıyordu.

Fakat bu defa karşısındaki kadınların giyinişine baktıktan sonra kendi mantosundan soğudu. Onlara nisbetle kendi giyinişi pek basit, âdeta hizmetçi kıyafeti idi. Meselâ şu sarı saçlı kadının mantosu ne güzel! kumaş lüks, dikiş usta bir terzi elinden çıkmış. Böyle bir manto yaptırabilmek belki Sabrinin getirdiği paranın hepsi de yetismez.

Sonra Sabriyi düşündü. Şimdi hapishanede yatıyor. Mahkemede ne kadar ceza giyeceği de henüz belli değil. Bu işin sonu neye varacak? Sabri hapishaneden çıkıncaya kadar kendisi ne yapacak, ne ile geçinecek? Yine tütün imalâthanesine gitse belki iş bulur, fakat oraya nasıl gidecek? öbür işçilerin nefret, istihza saçılan gözleri sık sık kendine dikilecek; yanında, karşısında baş başa verip fısıldaşacaklar, mırıldanacaklar.

Ya Sabri hapishaneden çıktıktan sonra? O zaman ne yapacaklar? Ceza giymiş, hapishanelerde yatıp çıkmış bir adama dışarıda iş verirler mi? dışarıda iş verirler mi?

Tütün imalâthanesinden kendi kazanacağı para ile karı koca nasıl geçinecekler?

İçinde bir isyan alevi parladı, kendi kendine mırıldandı: "niçin tekrar tütün işinde çalışacakmışım? Şu kadınlar gibi yaşamak benim de hakkım değil mi? Zengin bir adamla evlenip rahat rahat yaşamak varken ne diye sıkıntı içinde ömrümü geçireceğim?,, Bu esnada karşıdan Şevki bey göründü. Mahcup bir tavırla gülümsiyerek geliyordu. Firdes yan gözle baktı. Hiç de fena bir adam değil. Hem yakışıklı, hem terbiyeli. Üstelik zengin de. İşte hususi otomobili var. İyi bir aileye mensup olduğunu da Hamiyet hanım söyledi..

Şevki bey özür dileyerek oturdu:

— Affedersiniz, sizi yalnız bıraktım. Gelen arkadaşla büyük bir ticaret işi üzerinde konuşmamız lâzımdı. Kendisi iki gün sonra Amerikaya gidecek.

Hamiyet hanım söze karıştı:

— Galiba o arkadaşınızla da ortak bir iş yapacaksınız.

— Evet teyze hanım. Elimizde bir milyon liralık tütün var. Onları Amerikaya satacağız.

Firdes gayri ihtiyarî gözlerini açarak mırıldandı:

— Bir milyon lira mı?

Şevki bey yılıştı:

— Evet hanım efendi. Ben daha ziyade kumaş üzerine iş yaparım amma bu sene bir az da tütün alış verişi yapalım dedik.

Hamiyet hanım birasının son yudumunu da içtikten sonra masanın üstünden çantasını aldı:

— Kalksak iyi olur. Epice deniz havası aldık.

Ce. Re.

(Devamı var)

Rütbeye Saygı

Tekaüt edilmiş bir deniz subayı bir fakülte kâtipliğinde memur olmuştu. Fakat rütbesinden vazgeçemiyordu. Bir gün yeni tayin edilmiş bir genç gelerek

— Bayım, benim kayıt işime bakar mısınız? dedi.

Eski subay kendisine(bayım) diye hitap edilmesine içerlemişti:

— Hayır delikanlı "bayım" değil, "yüzbaşım" diye hitap ediniz, diye bağırdı.

Beriki, gözlerinin içine bakarak kelimesi kelimesine yapıştırdı:

— Hayır, siz de "delikanlı" değil, eğer zahmet olmazsa "albayım" diye hitap ediniz.

"Selection" dan

Savcı vazifesi başında ve karısının karşısında.

"Amerikan karikatürü"

HAKİKATLER

Bir İngiliz muharrir, kadın hakkında doğru olduğuna şüphe olmayan bazı hakikatleri, çok orijinal bir şekilde söylemiştir, tabiî erkek görüşüyle haklı.

Demiş ki:

— İyi bir kadının benzemesi aynı zamanda da benzememesi lâzım gelen üç şey vardır.

İlk önce sümüklü böcek gibi daima evine bağlı olması lâzımdır; fakat bu böcek gibi varını yoğunu yüklenip gösteriş yapmamak şartiyle.

İkincisi aksi sedaya benzemeli ;fakat onun gibi en son sözü söylememek şartiyle

Üçüncüsü, büyük bir şehrin saati kadar muntazam ve doğru olmalıdır; fakat yine bu saat gibi gürültü ederek bütün şehre sesini duyurmamak şartiyla.

"İspanya Kraliçesinin Bacakları Yoktur!"

III. cü Filip'in kraliçesi Avusturyalı Margaret 1599 da İspanyaya girdiği zaman, ipekli çorap imalâtıyla meşhur bir kasabadan geçer. Kasabanın ileri gelenleri, nezaket göstermek arzusiyle, kendisine pahalı bir çift çorap takdim ederler.

Bu teklif infial ile reddedilir ve delegelere, İspanya kıraliçesinin bacakları olmadığı, huşunete bildirilir. Bu soğuk âdabı muaşeret günündenberi, resmen İspanya kraliçesinin bacakları yoktur demek âdet hükmüne girmiştir.

Biribirine Zıt Sözler

★ Büyük fikirler ayni kanaldan akarlar.

Abdallar birbiri gibi düşünürler.

★ Yuvarlanan taş yosun tutmaz.

Kuluçka tavuk yumurtlamaz.

★ Çok aşçı çorbayı bozar.

Çok el hafif iş yapar.

★ Kendine yardım edene Tanrı yardım eder.

Çalmamalısın.

★ Araştır, keşfedeceksin.

Merak kediyi öldürür.

★ Ne cür'et et, ne de kazan.

mekten sakındığı yere atılırlar.

★ Ak akçe karagün içindir.

Yevmen cedit, rızkın cedit.

★ Akıl yaş ile gelir.

Akıl yaşta değil, baştadır.

İTİZAR

Traşçının biri, her gün ahbaplarından birini ziyârete gitmeği âdet etmiş, onlar da tahammül edemeyip, evde yok dedirtirlermiş. Fakat adam hiç aldırış etmez: "ziyanı yok beklerim, vakit geçirmek için çocuklarla oynar, papağanla konuşur, salonun büyük saatiyle de saatimi ayar ederim,, der içeri girermiş.

Nihayet bir gün hizmetçi dayanamaz, adamı görür görmez:

— Bayla bayan evde yoklar, çocuklar uyudu, papağan öldü, saat te durmuş, der kapıyı kapatır.

YORGUNLUK

Genç bir milyarder kız kendisini o kadar yorgun, o kadar bitkin hissediyordu ki hiç bir şeyle ilgilenmiyordu. Tam bir tıbbî tetkik anormal hiç bir şeyi olmadığını meydana koydu. Onun ne kadar nazlı olduğunu bilen doktoru, kendisine bir meşgale bulmasını tavsiye etti:

Genç milyarder kız:

— Ah, doktorcuğum, diye itiraz etti, benim ne kadar yorgun olduğumu bildiğiniz halde benden böyle bir şeyi nasıl istiyorsunuz.

Doktor cevp verdi.

— Pek iyi biliyorum; fakat o zaman hiç bir şey yapmamaktan değil, bir şey yapmaktan yorulmuş olacaksın!

"Selection" dan

Idare heyeti reisi — Efendiler, yeni daktiloyu vazifeye almakta ittifak ettik mi?

"Amerikan karikatürü"

Kraliçe Kapıda

Kraliçe Victorya ile Albert de Cobourg, bilindiği gibi birbirlerini seven bir çift idi. Lâkin yine de aralarında ufak tefek dargınlıklar olurdu.

Bir gün, şiddetlice bir münakaşadan sonra Albert odasına kapandı. Çok geçmeden kapısı vuruldu.

— Kim o?

— Ingiltere kraliçesi!

Kapı örtülü kaldı ve bu sahne iki defa tekerrür etti. Uçüncüsünde, Prensin:

— Kim o?

Sualine kraliçe gayet tatlı, yumuşak bir sesle şu cevabı verdi:

— Zevceniz!

Kapı açılmıştı.

Şu Garip Amerikada

Patlayıcı maddeler yapılan bir Amerikan fabrikasında çalışan işçi kadınların iç çamaşırları her gün muayene edilirmiş.

Bu fabrikada çalışan kadınlar sıhhi sebeplerden dolayı, sıkı pamuk kulotlar giymeğe mecburmuşlar, bu kulotları da her gün değiştirmek mecburiyeti varmış, eğer her gün değişmiyecek olursa zehirli tozların kumaşı geçerek vucuda işlemek ihtimali varmış. Bunu kontrol etmek de imkânsız olduğundan, bir çare düşünülmüş, külotlar üç değişik renkte olacak: pembe, mavi ve sarı. Pembe günü bütün külotlar pembe; ertesi günü mavi, daha ertesi günü sarı, tekrar pembeden başlayarak böylece devam edecek. Renkleri kontrola memur olan adam da, hergün zahmetsizce vazifesini yaparmış.

KISA HİKAYE

Ormanda Yağmur

Öğleden sonra saat bir buçuk. Bir senedenberi evli olan Mösyö ve Madam Mersinyi öğle yemeklerini bitirdiler. Erkek, esmer uzun boylu, güzel kara gözlü yirmi sekiz otuz yaşlarında, kadın, ufak tefek, sarışın olduğu halde iri siyah kadife gözlü çok hoş ve sevimli.

— Gerard birazdan terziye gidip suare elbisemi prova edeceğim.

— Öyleyse çabuk git de, dön. Akşama doğru Lucien'in atelyesine uğrayıp sergiye göndereceği resimleri görmeği vaadettimdi.

Çocuk gibi kocasının boynuna atılarak yanaklarından öptü, pençereden içeri giren bir iki soluk güneş çizgisine bakarak o gün havanın güzel olduğuna yağmur yağmıyacağına kendince karar vererek şemsiye almadan sokağa çıktı.

Elize'nin yakınındaki terzisine gittiği zaman, kendisinden başka prova bekleyen müşteri olmadığını görünce, işinin çabuk biteceğini görerek sevindi. Elbise hiç bir değişikliğe lüzum göstermeden biçimli vücudunu sarmıştı. Neşeyle merdivenlerden inipte, sokak kapısına gelince, dışardaki sicim gibi yağan yağmuru görünce canı sıkıldı: tekrar yukarı çıkıp da sağnağın geçmesini mi bekleyecekti? Görünürlerde hiç boş taksi yoktu. Bunları düşünürken birdenbire kapının önünde bir taksi durunca, araba boşalacak diye sevindi, fakat taksi boşalmadı, içinde gayet iyi tanıdığı, ve son zamanlarda ötede beride rastgeldikçe kendisine manâlı manâlı bakan kocasının arkadaşlarından Albert Jade'i görünce biraz üzülmüştü.

Albert Jade arabanın kapısını açarak Ginette'in yanına geldi:

— Ne hoş tesadüf, sizi, bu sığınakta görünce imdadınıza koştum. Acaba fenamı ettim dersiniz?

— İmdadıma mı?

— Değilmi ya!... Yağmurun ne zaman dineceği malûm değil; beni, sizi yuvanıza kadar ıslanmadan götürmek zevkinden mahrum etmeyiniz.

— Pek âlâ, mademki yağmur dinmedi. İkisi otomobilin arkasına yerleşince erkek:

— Bugün kendi arabamla çıkmadığımdan beni mazur görün, dedi. Bu taksi pek rahat değil...

Ginette cevap vermedi, zaten bu gösterişi seven adamla yalnız kalmaktan rahatsız olmaya başlamıştı bile, fakat bir kere olmuştu, yağmur da artıyordu. Yanındaki camın buğusunu eldiveniyle silerek dışarı bakıp:

— Nerdeyiz? diye sordu.

— Merak etmeyiniz, sizi eve götürmeden büyük annemin bir arkadaşına bırakılacak bir pusla var da:

— Peki ama nerede oturuyor? Baksanaza şehirden çıkıyoruz.

— Biraz daha ötede. Hoş artık saklamama lüzum yok... Çoktandır sizi deli gibi seviyorum, kimseye belli etmedim hattâ siz bile farkında değilsiniz Ginette. Sizi günlerdenberi takibediyorum, bugünkü yağmuru fırsat bildim.

— Siz çıldırmışsınız!... rica ederim susun.

— Hayır, gayet ciddi, bırakınız da fırsat bulmuşken söyleyeyim.

— Hayır, bir kelime bile istemem, ben kocamı seviyorum, beni evime götürün.

Islak camdan, ormanın daha yapraklanmamış ağaçlarını görüyordu. Etraf tenha kimsecikler yok.

Şoför aklına geldi, belki şoförden yardım istiyebilirdi. Fakat her halde adam yağmurun ve otomobilin hızla giderken çıkardığı sesten, yahutta bu gibi şeylere alışık olduğundan arka tarafla alâkadar değildi zaten arada da cam vardı.

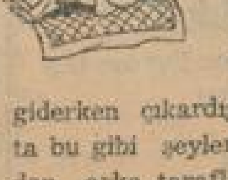

Ginette bütün kuvvetini toplayarak yanındakinin ellerinden gümüş saplı çantasını sımsıkı tuttuğu elini kurtardı, ve çantanın sapını önündeki cama o kadar şiddetli vurdu ki, kalın cam parçalanarak şoförün sırtına döküldü.

Albert Jade'in birden uykudan uyanmış bir adam gibi hatları sakinleşti, ve otomobil daha tamamen durmadan inip koşa koşa uzaklaşan şoförün arkasından baka kaldı.

Ginette titreyerek:

— Utanmıyor musunuz, bu hareketiniz bir alçaklıktır. Şoförde, beni sizin elinizde bırakmak için kaçtı.

— Ne münasebet, haberi bile yok. Yalnız kaçmasının sebebini anlayamadım, diyerek direksiyona geçti ve adamın gittiği tarafa doğru sürmeye başladı. Altmış yetmiş metre ötede şoförü bir sıranın üstüne oturmuş elindeki mendille kulağından akan kanı silerken buldular, yüzü de korku içindeydi.

— Ah! Mösyö nasıl korkmam dün müşteriler bir arkadaşı soymak için, yarı öldürmüşler. Ben de ölmemek için kaçtım.

— Hadi, hadi binde bizi şehre götür, Madamı evine bırakalım. Cama şemsiyenin sapı çarptıydı, öderim.

Araba hareket edince, deminki heyecanlı âşık yerine köşede hiç hareketsiz duran bir manken vardı. Her halde yaptığı işin manâsızlığını düşünüp kendine kızıyordu.

Otomobil verilen adresin biraz ötesinde durunca, adam sıkılarak kapıyı açarken:

— Affedersiniz, Madam böyle olacağını tahmin etmemiştim, bir daha sizi rahatsız etmem.

Ginette cevap olarak kapıyı hızla adamın suratına çarparak uzaklaştı.

Yağmur bu gürültü arasında dinmişti.

Evde bekleyen kocası:

— Nen var sevgilim? rengin uçmuş...

— Ne olacak, provada sıkıldım çok kusurları vardı. Sonra da şemsiyesiz çıkmışım yağmurun dinmesini bekledim..

— Neden taksiye binmedin?

— Aklıma gelmedi.

— Ah benim bebek kafalı karıcığım!

Ve yalan söyleyen, fakat namuslu bebek kafalı karıcığına sarıldı.

Çeviren: Fatma KARAY

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
A Y D E D E
ye ilân veriniz çünkü:
A Y D E D E
de çıkan ilânların ömrü bir günlük değildir

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira	
»	Memleket dışı	12	»
1 Senelik	Memleket içi	14	»
»	Memleket dışı	21	»

Hanımeli
Türkiyenin En Büyük Kadın Gazetesi
OCAK SAYISI ÇIKTI
Bu sayısı ile yeni bir yaşa basan bu güzel gazeteyi mutlaka alınız.
40 Sayfa 50 Kuruş
İstanbul T A N Matbaası

MATEMATİK DERSLERİ
Emekli deniz albayı, Üniversiteden ehliyetli birinci sınıf askeri öğretmen Talât Parlar aileler nezdinde veya Pendikte kendi evinde ders vermeğe başlamıştır.
Adres: Sayan bağları - No. 6
(Pendik)

TASARRUF HESAPLARI
1949 İkramiye Plânı
75000 Lira
Büyük ikramiyeler
3 Tane 10000 Lira
3 „ 5000 „
12 „ 1000 „
Çekilişe iştirâk için en az
100 liralık bir hesap açtırınız.
veya mevcut hesabınızı bu miktara yükseltiniz.
TÜRK TİCARET BANKASI
(Tesis tarihi : 1914)
İstanbul Şubesi: Tel. 24478
Osmanbey Ajansı: Tel. 80481

TALİH KUŞU

Kurtuluşta Feriköy Baruthane caddesi Savaş sokakta 68 numarada iki odalı küçük bir apartman dairesinde mütevazi bir işçi ailesi kiracı olarak oturmaktadır. Bay Murat Değirmenci ile eşi Bayan Hasmik ve [illegible] aylık kızları Katya.

Bayan Hasmik Değirmenci bundan iki sene evvel Beyoğlu İş Bankası şubesinde küçük bir tasarruf hesabı açtırmıştır. İki sene içinde de bu hesabını yine küçük meblağlarla bir kaç yüz liraya yükseltmeğe muvaffak olmuştur.

Geçen gün Ankarada İş Bankası 1948 senesi son ikramiye çekilişi Bayan Hasmik'i sevindirmiş bulunuyor. Çünkü büyük ikramiye olarak konulmuş bulunan ev kendisine çıkmıştır.

İş Bankası Beyoğlu Şubesi âmirlerinden biri Bayan Hasmik'i gidip evinde görerek kendisine talihin bu güzel cevabını bildirmiştir. Genç kadın pek tabii müjdeye sevinmiş ve şu sözleri söylemiştir.

— Tuhaf değil mi? kocam, müessesenizde bulunan hesabıma ikramiye çıkmadığını söylüyor paramı çekerek başka yerlere yatırmamı istiyordu. Ben ise sabırlı olmasını söylüyordum. Bunu size yaranmak için veya teşekkür makamında söylemiyorum. Bakınız kocam burada yok, ve henüz hiç bir şeyden haberdar değil, isterseniz kendisine sorabilirsiniz, sadece hakikati söylüyorum.

Bayan Hasmik Değirmenciye 1948 yılının son gününde çıkan bu ikramiyenin mevzuu olan ev, Ankarada Kavaklıderede Güven evleri mahallesinde bulunmakta ve halen kırk, elli bin lira kadar bir kıymet ifade etmektedir.

Talihli ve tasarruf seven bu mütevazi ailenin sevincine komşuları ve yakınları da iştirâk etmektedirler.

Komşu Arasında

— Bu gecelik piyanonuzu bize verebilir misiniz?

— Memnuniyetle! bu gece bir eğlenceli toplantınız mı var?

— Hayır, fakat çok yorgunum da, erkence yatıp uyumak istiyorum!

SATILIK GÜZEL BİR ARSA
Göztepede tiren istasyonuna ve çarşıya iki dakika mesafede, Çamlıcanın tertemiz hvasaına karşı, toprağı feyizli, bir villâ inşasına fevkalâde elverişli bir dönümden fazla güzel bir arsa satılıktır. Talip olanların AYDEDE'de muharrir Ertuğrul Şevket'e müracaatları. Mutavassıt kabul edilmez.

TURSİL
Oksijenli sabun tozunu ısrarla isteyiniz.
TURYAĞ MAMULATI

Arkadaşımız Semih Mümtazın (Hayal Olmuş Hakikatler) adlı kitabı Beyoğlu Tünel meydanındaki Tünel Kitabevi ile Saray Kitabevinde dahi satılmaktadır.

Yeni neşriyat :

SANAT TAKVİMİ

Millî Eğitim Bakanlığı, bu yıl da "Sanat Takvimi" adını taşıyan güzel bir duvar takvimi çıkarmıştır. Kuşe kâğıt üzerine 6 renkli olarak basılan Sanat Takvimi'nin her ayı, geçen yıllardan farklı olarak Topkapı Saray Müzesinde yahut Türk ve İslâm Eserleri Müzesinde bulunmakta olan seccade, kilim, çini, kalkan, sürahi, rahle gibi eski ve nefis Türk eserleri ile süslüdür.

Her ayı, kullanıldıktan sonra zımbalı yerlerinden koparılarak güzel bir tablo halini alacak şekilde tertiplenen "Sanat Takvimi" 150 kuruş fiyatla Millî Eğitim Bakanlığı yayınevleriyle bütün kitapçılarda satılmaktadır.

AYLIK ANSİKLOPEDİ

56 ncı fasikülü çıktı

Her bendi günün ihtiyacına göre seçilerek en mütehassısına yazdırılan büyük itinalı emsalsiz eserin bu fasikülü de renkli tablo ve yüz kadar resimle süslü olarak çıktı. Bunda okunacak "Türk Donanmasında Kürek Devri" bendi şimdiye kadar yazılmamış mühim bir mevzudur. Ayrıca, Avrupa'yı kalkındırma teşkilâtı, [illegible] Amerika'da Cumhurreisi seçimi, Affan, [illegible] Klux-Klan, Millî Gelir, İstanbul Kütüphaneleri, Denizli İli, Kayak Sporları, Lehar, Neşatâbat Sarayı ve diğer bendler size dün ve bugünün bilmecelerini çözmektedir.

Ciddî eserlerimiz başında gelen "Aylık Ansiklopedi" başlı başına bir kütüphane olmuştur.

Sahibi : F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden : Cemal Refik Delibaş
İdare yeri : Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer : Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer : TAN Matbaası

T. C.
ZİRAAT BANKASI
1949
Yılı İkramiye Tutarı
300.000 lira
Her Çekilişte:
25.000, 10.000, 5.000 liralık
İkramiyelerden başka 461 adet muhtelif ikramiyeler. Bundan faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel
ZİRAAT BANKASINDA
100 liralık vadesiz bir tasarruf hesabı açtırmak kâfidir. Çekilişler:
28 Şubat - 30 Mayıs - 31 Ağustos
30 Aralık

Çocuk Ansiklopedisi
Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.
★★★
Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.
★★★
2 Büyük Cilt - 1448 sayfa - 1783 Resim - 218 Mevzu
Fiyatı 15 Liradır.
İstanbul TAN Matbaası